

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i wiać uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć
miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy
groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Idziego Opata.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Dziedzisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryżkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska zapowietrzne i różne uwagi
20	6 27" 7. 224	+ 8 °	5 3"	70	Zaden	Pogoda
	2 7. 073	+ 20.	4 4,	23	WPn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami
	10 7. 031	+ 12.	2 3,	41	Zaden	Pogoda

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

W dniach 26. i 27. b. m. jako na trzecim tego-rocznym terminie, robione w tutejszém obserwatorium astronomiczném, przez 24 godzin nieprzerwanie, postrzeżenia zmian zбочzenia Igły magnesowej. Najmniejsze jej zбочzenie było dnia 27 o godz. 7 min. 20 rano, a wynosiło 12° 31' 31", największe zaś było tegoż dnia o godz. 6 w wieczór i wynosiło 12° 43' 45", największa więc zmiana zбочzenia wynosiła 12' 14". Dnia 27 od godz. 4 min. 35 aż do godz. 5 min 35 jak równie od godz. 6 min. 15 aż do godz. 6 min. 30 bieg igły był nieregularny; zaś o god. 6 min 40 i o god. 6 min. 50 tudzież o godz. 8 min. 15 w tymże samym dniu Igła magnesowa była niespokojną; zresztą okazała też igła bieg zwyczajny spokojny. W obserwacyach tych mieli udział ciż sami Panowie jak i na terminie poprzedzającym.

Weisse Dyr. Obs.

Wiadomości zagraniczne.

P O L S K A.

Warszawa 26 Sierpnia.

Najjaśniejszy Pan, w skutku wstawienia się Namiestnika Królestwa, przez wzgląd na dobre

sprawowanie się i przychylność do prawej władzy obywatela Gubernii Płockiej, obwodu Ostrołęckiego, Felixa Zielińskiego, krewnemu jego Gustawowi Zielińskiemu, za znoszenie się z bandą uzbrojonych włóczęgów, wyslanemu w roku 1834 do Syberyi, z utratą szlachectwa, Najjaśniejszy udzielił raczył amnestyą i dozwoleńie powrotu do rodziny, bez uwolnienia wszazę majątku jego od konfiskaty.

R O S S Y A.

Petersburg 15 Sierpnia.

Ukazem do Rządzącego Senatowi d. 24 Czerwca N. Cesarz na opędzenie kosztów budowy stałego mostu na Nowie w tutejszej stolicy, nakazał od 1 Stycznia 1843. r. pobierać, od towarów przywożonych z zagranicy do Petersburgskiego portu oprócz cła, dodatkowy pobór po 1¼ procentu od rubla celnój poszliny.

Na przełożenie ministra oświecenia N. Cesarz rozkazał: 1) Dozór Ministerstwa oświecenia nad wszystkimi izraelitskimi szkołami i w ogóle nad wszystkimi zakładami, w których zajmują się wykładem swojej religii i ksiąg świętych, lub nieniem i wychowywaniem młodzi, urządzić podług ogólnych zasad co do szkolnego porządku przyjętych. 2) Dla bliższego dopomagania zamiarom Rządu, ustanowić w Petersburgu Kommissyą ze czterech rabinów, t. j. po jednym z każdego General Gubernator-

stwa, gdzie mieszkają żydzi, z wybreru Ministerstwa po uprzedniem porozumieniu się z miejscowym General-Gubernatorami. 3) Kommissya ma nazywać się: Kommissya, z woli Monarszej ustanowioną do oświaty Izraelitów w Rossyi. Przepisanie wewnętrznego dla niej porządku i kolei załatwiania interessów zostawia się Ministerstwu oświecenia. 4) Po ukończeniu robót Kommissyi, zamknąć ją, wyznaczwszy członkom jej wynagrodzenie podług uwagi Ministerstwa, ze źródeł opatrzonych na urządzenie szkół izraelitskich.

F R A N C Y A.

Izba parów. Posiedzenie dnia 22 Sierpnia. Na dzisiejszem posiedzeniu marszałek Soult przedłożył projekt do prawa rejencji przez izbę deputowanych przyjęty. Izba parów jutro w swoich biurach miaować będzie kommissyę do rozpoznania tegoż.

Journal des Débats donosi: »Król i familia królewska dopiero we wtorek wyjadą z Nennyly do Eu, gdzie jakiś czas zabawią; przyczyną tej zwłoki jest szczęściem mała słabość xiężnej Orleanu, której się w podróży do Dreux nabawiła.

Wczorajsze zejście między panami Thiers i Odillon Barrot miało być bardzo burzliwem. Wszyscy, którzy byli w stanie bliższą o niem powzięść wiadomość, upewnijają że ci dwaj mężowie w sprawach politycznych na zawsze rozłączyli się, i że lewa strona wigdy nie przebaczy panu Thiersowi jego względem niej zdradzieckiego postępowania.

Pan Thiers miał zażądać passpórtow dla odbicia podróży za granicę.

Paryz 21 Sierpnia.

Pan Lamartine, o którym mniemano że przeszedł na stronę opozycyi, doznaje teraz wszelkich pochwał i pochlebstw od strony lewój i od legitymistów niedawno jeszcze umysłowo chorym poetą go przezywających. Teraz przyszła kolej na Thiersa, któremu *Constitutionnel* został wiernym *Courrier Français* i *Siecle* zaś obwiniają go o odszczepieństwo i zdradę.

Jutro prawie wszyscy deputowani rozjeżdżają się; a izba parów będzie wotować za projektem do prawa rejencji w takiej formie w jakiej wyszedł z pałacu burbońskiego. W cztery miesiące izby znowu się zgromadzą, a wtedy zobaczymy jakie stanowiska panowie Thiers i Lamartine zajmować będą.

Gielda 22 Sierpnia. Wskutek przyjęcia projektu do prawa rejencji, zwłaszcza że tak znaczną został przyjęty większością, spodziewano się dziś mocnego podniesienia kursu rent

francenzkich. Nadzieja ta jednak zawiodła. Renta 3 procentowa spadła na 78. 65 z trudnością podniosła się znowa na 78. 75. Przed utworzeniem giełdy rozchodziła się wieść że dla niebezpiecznej choroby xiężnej Orleanu podróż familii królewskiej do Eu powtórnie odłożoną została.

Strasburg 22 Sierpnia.

Xiążę Nemours, który dla przeglądu zgromadzonych tu wojsk od kilku dni w naszym bawie mieście, otrzymał wczoraj przy obiedzie który dla tutejszych władz dał, depezę telegraficzną donoszącą mu o przyjęciu prawa rejencji. Królewicz udzielił zgromadzonym tę wiadomość temi słowy: »Jeżeli najdroższe moje życzenia spełnią się, to Francya żadnego nie będzie potrzebować rejenta. Ale jeżeliby mnie kiedy pan Bóg powołał do sprawowania tego trudnego urzędu, wtedy niczego nie zaniedbam aby się stać godnym zaufania i powinności jakie kraj i izba na mnie włożyły.«

A N G L I A.

Londyn 20 Sierpnia.

Wczoraj kartyści zgromadzali się na posiedzenia które były bardzo burzliwe. Z tego powodu ogłoszono odezwę policyjną, w której zapowiedziano, że wielkie zgromadzenie w Clerkenwell odbyć się mające rozpędzonym będzie; a gdy istotnie w wieczór zebrało się tam około 600 osób, przybyła policya ujęła przywódców i rozproszyła tłumy pospólstwa na wszystkie strony. *Globe* donosi dziś że według najnowszych wiadomości z Manchesteru nadeszłych niespokojności prawie zupełnie ustały i że wszelkie usiłowania kartystów, aby robotników nieczynnych na swoje przeciągnąć stronę na niczem spełzły. |

Po zamknięciu parlamentu wróciwszy do Dublinu O'Connell oświadczył, że po upływie czasu swego urzędowania jako lord major dubliński nie przyjmie więcej tego zaszczytu, dla tego że polityczne jego interesa nie pozwalają mu sprawować urzędów obywatelskich.

Socyalizm pana Owen w Anglii nie doznaje najmniejszego powodzenia. Dla tego pau Owen opuścił Rose Hall w Hampshire udając się na zawsze do Ameryki.

Gdy wiadomość o śmierci Xięcia Orleanu do Malty nadeszła, wice admirał sir E. W. C. Owen nakazał flocie angielskiej przywodzić trzechdniową żałobę z nadzwyczajnymi uroczystościami, o których Morning Herald mówiąc dołaje, że dotąd żaden Monarcha angielski na wojennych okrętach tak uroczystie nie był żalowanym.

D. 10 b. m., nim Izba Niższa zamknęła swe prace, Lord Palmerston podając wniosek o wykazanie wszelkich środków w czasie zgromadzenia zaprowadzonych i uchwalonych, przedstawił obraz tego wszystkiego, co od teraźniejszego ministerstwa osiągnięto, a co ono przyrzekało, porównał to z zarządem, którego był znakomitym członkiem, i wymienił szczególniejsze swe zasługi w kierowaniu polityką zagraniczną, w czym swych następców uważał za partaczy. Pozwalał sobie przytém żartów i wszelkiego rodzaju wyszydzeń, i nieraz samych Ministrów pobudził do śmiechu z ról, jakie im ponadawał. Wprawdzie nie szczędził i pochwał dla nich; ale właśnie w nich najstrzejsze ukryte były kolce, przez nie dawał poznać stronnikom Peela że zostali przez niego oszukani, a gdzie się poehwały godnym okazał, przywiódł do skutku tylko zamiary liberalistów przeciwne widokom torysów. Pan Peel nie pozostał mu jednak dłużnym, i własną jego bronią z właściwą sobie zręcznością zbijał dowcipne swego przeciwnika poiski, wysławiając zarazem teraźniejszy zarząd.

Rozmaitości.

Kluby w Anglii Jakkolwiek wielkiego poważania doznaje stan małżeński w Anglii, i jakkolwiek domowe pożycie jest tam bardzo cenne, przecież nie zbywa w tym kraju na osobach bezżennych, z których większa część w stolicy żyje. Otóż dla osób tego rodzaju klub jest bardzo dogodnym miejscem, gdyż aż do pewnego stopnia zastępuje im dom własny. Mogą oni tam bardzo wygodnie cały swój czas przepędzać i używać wiele przyjemności jakich się tylko w domowym pożyciu doznaje, i jakich kawiarnie francuzkie bynajmniej nastre-

czyć nie są w stanie. Przytém i to nie mało się przyczynia do zaludnienia klubów w Londynie, ponieważ *single gentlemen* jako członek takiegoż klubu mający kilka set funt. szte. rocznego dochodu, może kupić sobie także same wygody i przyjemności jak najbogatszy Pan w świecie. Za 6 gwineów rocznego dodatku, może mieć rok rocznie piękne meble, mieszkać w wytwornie przyozdobionych pokojach, przechadzać się po miękkich wyścielonych dywanach, siedzieć przy wygodnym kominku, używać wybornej biblioteki, czytać przy śniadaniu takąż samą ilość, a nawet jeszcze więcej gazet, i widzieć również liczne i zabawne towarzystwo, jak bogaty lord, mający pięćdziesiąt tysięcy funtów szterlingów rocznego dochodu. A jeżeli klubista do tych sześciu gwineów doda jeszcze dwieście albo trzysta dukatów, w tedy ma codziennie śniadanie, obiad i wieczereć tak wyborną, spija tak przednie wino, porto i klaret i ma tak punktualną usługę jak którykolwiek wielki magnat w swoim pałacu. Używając tak wielkich korzyści w stosunku za tak małe pieniądze, dziwić się nie należy, że tak wielki jest nacisk osób do podobnego klubu, iż z wszystkich tych, którzy do niego się zgłaszają, zaledwie połowa przyjętą bywa.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 29 do dnia 30 Sierpnia.

Wieczórkowski Michał, Bobrowski Mateusz ob., Piotrowski Adam, Jaroczewski Edward ob., Rusocki Gostkowski Jan ob., z Polski; — Bromowicz Jan ob., z Galicji; — Seemann Fryderyk, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Wielowiejski baron, Bischoff Edward ob., do Polski; — Felix Karol do Pruss

Doniesienie Urzędowe.

Nro 6832.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM.

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 8go Sierpnia r. b. Nro 4180, odbędzie się na dniu 15 Września r. b. w godzinach przedpołudniowych w biurach Wydziału publiczna *in minus* licytacja na wypuszczenie w przedsiębiorstwo przez lat trzy poczynając od dnia 1 Stycznia

1843 roku dostawy kamienia łuczonego na pokrycie gościńców bitych jako to.

1) Na nadzorstwo pierwsze traktu Austr. prusko-szląckiego z 7 sekcji złożone, ceua do pierwszego wywołania za dostawę roczną złp. 9200, *vadium* złp. 920.

2) Na nadzorstwo trzeciej części traktu Wrocławskiego za solnym składem i 4 sekcye tegoż traktu, cena złp. 4646, *vadium* złp. 464.

3) Na dwie sekcye traktu Warszawskiego, cena złp. 3320, *vadium* złp. 332.

4) Drogi szosowane w obrębie rogatek miasta wraz z drogą do smętacza Jlnego i drogą

przez wieś Grzegórzki do staréj wisły idącą, cena złp. 7092 gr. 24 *vadium* złp. 710.

5) Na drogę przez Nową wieś i Łobzów, cena złp. 1598, *vadium* złp. 159.

6) Na gościniec Lubelski w kawalkach do Czyżyn przez wieś Mogilę i Prusy, cena złp. 3445 *vadium* zł. 344.

Przez sekretne zaś opieczetowane deklaracje które w Wydziale Spraw Wew. do dnia 15 Września r. b. do godziny 2 w południe składane być winny, według wzoru poniżej zamieszczonego, odbędzie się w tymże dniu licytacja na dostawę konserw podobnie przez lat trzy w miejscu.

1) Na nadzorstwo drugie traktu Austr. prusko-szląckiego z 7 sekcyi, tudzież z drogi od Poręby do wisty złożone, cena rocznie wyrachowana złp. 9280, *vadium* zł. 928.

2) Na drogę fabryczną z Jaworznia, cena zł. 1080 *vadium* złp. 108; o innych warunkach w biórach Wydziału wiadomość powziętą być może, z tém nadmienieniem, iż każdy przy licytacji tak głośniej jako też przez deklaracje sekretne ntrzymujący się, *vadium* złożonego dopełni taką kwotą, jaka się okaże potrzebną aby toż *vadium* wynosiło $\frac{15}{100}$ summy ogólnej wylicytowanej za jednoroczną dostawę konserwy przypadając mającej.

Wzór do deklaracji.

Na skutek obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych i Policji w dniu 22go Sierpnia r. b. Nr. 6832 wydanego oświadczam niniejszą deklaracją jako obowiązuje się dostawy konserwy na lat trzy po sobie idące poczynając od dnia 1 Stycznia 1843 r. na utrzymanie siedmiu ostatnich sekcyi gościńca Austriacko-prusko-szląckiego i jednéj sekcyi drogi z Poręby ku Podlężowi nadzorstwo drugie składających (lub na utrzymanie drogi fabrycznej w Jaworzniu) w ilościach wykazem konserwy objętych za sumę zł. (tu wyrazić literami sumę obniżoną) i przyjmuję na siebie dopełnienie wszelkich warunków przy licytacji dostawy konserwy na inne gościńce ogłoszonych, a równie teje dostawy dotyczących. Zaświadczenie z kassy głów-

néj złożonego *vadium* znajduje się na niniejszej deklaracji zamieszczone (na siedm sekcyi gościńca Austriacko-prusko-szląckiego i drogą z Poręby ku Podlężowi *vadium* zł. 928 na drogę fabryczną zł. 108) i proszę o nakaz zwrotu tegoż w razie nieutrzymania się (tu wymienię na czyje ręce *vadium* ma być wydane) nakouiec wypisze deklarant datę, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania, deklaracja winna być trapiasaną wyraźnie bez przekreśleń, warunków lub zastrzeżeń i na wierzchu teje deklaracji opieczetowanej winno być wyrażone »deklaracja do licytacji na dostawę kouserwy (na siedm sekcyi ostatnich gościńca Austriacko-prusko-szląckiego i drogę z Poręby ku Podlężowi nadzorstwo 2gie składających lub na drogę fabryczną w Jaworzniu) stósownie do obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych i Policji w dniu 22 Sierpnia r. b. Nr. 6832 uczynionego,« obok czego ma się mieć poświadczenie kassy głównej na złożoue *vadium*.

Kraków d. 22 Sierpnia 1843 r.

Seuator Prezydujący,
KOPFF.

(Tr.) Referendarz L. Wolff.

Nro 6836.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICJI
W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i jego Okręgu

Gdy Senat Rządzący reskryptem pod dniem 22 Lipca r. b. do L. 3663 D. G. wydanym, zatwierdził darowizną przez J. O. Xcia Augusta Sulkowskiego w kwocie złp. 300 dla ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostających nieczynioną, Wydział przeto Spraw Wewnętrznych w wykonaniu powyższego reskryptu czyn tak chwalebny J. O. Xcia Sulkowskiego jako naśladowania godny do powszechnej podaje wiadomości.

Kraków d. 22 Sierpnia 1842 r.

Senator Prezydujący,
KOPFF.

Referendarz L. Wolff

Doniesienie prywatne.

Dyrekeya ogrodu Botanicznego Krakowskiego ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność iż stósownie do Reskryptu Senatu Rządzącego z d. 13 Lipca r. b. do Nr. 674 wydanego, odbędzie się d. 15 Września o godz. 9 z rana licytacja publiczna na sprzedaż rozmnożonych a to według spisu na drzwiach oranżeryjnych przybitego.

WINCENTY FILIPKIEWICZ

krawiec męzki,

po powrocie swoim z zagranicy założył tu w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Nrem 29 warsztat, któren doloży usilnego starania, aby podług najnowszych paryzkich i wiedeńskich żurnali; jak równie przez dobrą, robotę jak najumiarkowańszą cenę i przez dostawę w jak najkrótszym czasie powierzónéj mu roboty zasłużyć sobie mógl na zaufanie interesowanój Publiczności.